



UCLL
HOGESCHOOL

**RESEARCH &
EXPERTISE**

1 Onderzoeksvragen en onderzoeksmethoden

De coronapandemie stelde het onderwijs voor ongekennde uitdagingen. Om die in kaart te brengen en er betekenis aan te geven lanceerde het Leuvens onderwijsnetwerk SOM (Samen Onderwijs Maken) het project SOM1000. Middenin de periode van lockdowns en online afstandsonderwijs stelden de makers gedurende 10 weken 10 vragen op een digitaal platform. Uit de 770 verzamelde getuigenissen van leraren, leerlingen, ouders, opvoeders en andere stakeholders, kwamen 3 grote uitdagingen naar voren: Gelijke onderwijskansen, Welbevinden en Digitalisering.

Dit onderzoek van het expertisecentrum Education and Development van UCLL (2021-2023) bouwde verder op de resultaten van SOM1000. Ons hoofddoel was vooruitblikken en in kaart brengen hoe het onderwijs van de toekomst een antwoord kan bieden op de uitdagingen waarmee de coronaperiode ons confronteerde en nagaan hoe en of verwezenlijkingen uit de coronaperiode duurzaam kunnen worden verankerd in de onderwijspraktijk. Onze hoofdvraag luidde dan ook: Op welke manier kunnen zowel basis- als secundaire scholen een crisisperiode, in dit geval de COVID19-pandemie, benutten om veranderingen duurzaam in te bedden en op basis van vastgestelde uitdagingen de onderwijspraktijk bij te sturen m.b.t. digitalisering en flexibilisering (a), welbevinden (b) en gelijke kansen (c)?

Om die vraag te beantwoorden werden meerdere onderzoeksmethodes ingezet. Ten eerste voerden we een online bevraging uit in 7 scholen met een verschillend profiel (HBO, secundair en lager). Daarnaast werd de bevraging breed verspreid via de kanalen van R&E. In totaal werd de bevraging ingevuld door 182 respondenten. De bevraging bestond enerzijds uit gesloten vragen waarin de respondenten aangaven welk focuspunt volgens hun prioriteit moest krijgen: welbevinden, gelijke onderwijskansen of digitalisering. Vervolgens kregen de respondenten voor elk van deze focuspunten een aantal stellingen voorgelegd waarbij ze moesten aangeven of ze het helemaal eens, eens, oneens of helemaal oneens waren. Er was ook een mogelijkheid 'geen mening / geen zicht op'. Aan het einde van elk deel volgden enkele open vragen waarin ze hun antwoorden bij de stellingen konden toelichten. Het laatste deel van de bevraging ten slotte bracht in kaart hoe de leraren de veranderingsbekwaamheid van de school en hun eigen veranderingsbekwaamheid inschatten.

Ten tweede werden de resultaten van de bevraging besproken in 7 focusgesprekken (1 per school) met telkens 5 tot 15 deelnemers die diverse rollen opnamen in de school (leraren, ict-coördinatoren, zorgcoördinatoren, directeurs en beleidsondersteuners). De focusgesprekken werden getranscribeerd en geanalyseerd a.d.h.v. een zelf ontworpen analysekader dat gestructureerd werd volgens de vier categorieën: veranderingsprocessen, welbevinden, gelijke onderwijskansen en digitalisering.

Ten slotte voerden we 10 interviews met vertegenwoordigers uit het brede onderwijsveld die over de coronaperiode getuigden vanuit expertise m.b.t. diversiteit, arbeidsmarktgerichte finaliteit, lerarenopleidingen, digitalisering, onderwijsinnovatie, enzovoort. De interviews werden letterlijk getranscribeerd en geanalyseerd volgens hetzelfde analysekader met de categorieën veranderingsprocessen, welbevinden, gelijke onderwijskansen en digitalisering.